

KYLÄKOULUSTA YKSITYISKOULU?

MITÄ PERUSOPETUKSEN JÄRJESTÄMISLUVAN HAKEMINEN EDELLYTTÄÄ?

Päijät-Hämeen kyläohjelman koordinaatiohanke

Sirpa Kerppilä

25.4.2006

selvitys saatavilla <http://www.phnet.fi/kylat/tyokalupakki.htm>

SISÄLLYSLUETTELO

1. TAUSTAA	s. 3
Valtakunnallinen kyläkoulujen lakkautusaalto	s. 3
Kylän kehittäminen edesauttaa koulun säilymistä?	s. 3
Yhdysluokkaopetus	s. 5
Vaihtoehtona yksiopettajainen kyläkoulu	s. 6
Vaihtoehtona yksityinen kyläkoulu	s. 6
2. HAKEMUS PERUSOPETUKSEN JÄRJESTÄMISEKSI	s. 7
Kuka voi hakea perusopetuksen järjestämislupaa?	s. 7
Miten ja milloin lupa haetaan?	s. 8
Mihin saatu lupa oikeuttaa ja mitä se edellyttää?	s. 8
Mitä vaikeuksia hakemisessa?	s. 8
Mistä saa hyviä neuvoja?	s. 9
3. HAKEMUKSEN LIITTEET	s. 9
CASE: Näin lakkautettiin Kastarin koulu Hollolassa	s. 13
LINKKEJÄ	s. 13

Tämä selvitys on tehty Päijät-Hämeen kyläohjelman koordinaatiohankkeessa. Syksyllä 2005 Päijät-Hämeen kunnissa tehtiin viisi kyläkoulun lakkautuspäätöstä. Näistä kylistä useassa pohdittiin vaihtoehtona yksityistä kyläkoulua, jotta koulu voisi jatkaa kylässä.

Tämä selvitys koottiin kyläläisille ja koululaisten vanhemmille, jotta he tietävät mitä kyläkoulun säilymisen eteen voisi tehdä ja mitä yksityinen kyläkoulu tarkoittaa. Kuntien päättäjiltä ja viranhaltijoilta toivomme rohkeutta lähteä rakentamaan yhteistyöhön kyläläisten ja vanhempien kanssa, jotta pienet koulut voidaan säilyttää.

Länsi-Hollolassa yksityiskoulun perustamisessa oltiin pisimmällä. Asiasta kuitenkin luovuttiin, koska tällä hetkellä poliittinen linjaus yksityiskoulujen perusopetuksen järjestämisluvista on hyvin tiukka.

Yksityinen kyläkoulu on toivottavasti tulevaisuudessa toimiva vaihtoehto koulun lakkauttamiselle. Älkää luovuttako! Nyt tarvitaan yhteistä vaikuttamista ja kansanliikettä pienten koulujen puolesta!

Elina Leppänen, kyläasiamies, Päijät-Hämeen kylät ry

1. TAUSTAA

Valtakunnallinen kyläkoulujen lakkautusaalto

Kuntatalouden tiukentuessa ja erilaisten kouluverkkoselvitysten valmistuttua on useissa kunnissa ryhdytty suunnittelemaan ja jo toteuttamaan pienten kyläkoulujen lakkautuksia. Usein taustalla on myös oppilasmäärien väheneminen. Lisävauhtia tälle koulujen lakkautuksille antoi eduskunnan päätös joulukuussa 2005 pienten koulujen ns. yksikköhinnan korotuksen poistosta koko maassa syrjäisimpiä seutuja lukuun ottamatta.

Jonkinlainen pienten koulujen lakkautusbuumi on selvästi meneillään; ikään kuin kunnat haluaisivat osoittaa toisilleen tehokkuutensa ja pätevyytensä pienten koulujensa alarajalla. Kunnilla on oikeus itsenäisesti päättää kouluverkostaan. Tämä jättää oppilaat sekä kodit pitkälti luottamushenkilöiden päätösten varaan. Lakkautuspäätöksiä tehtäessä tarvittaisiin syvällistä perehtymistä sekä pedagogisiin että taloudellisiin tietoihin. Valitettavasti oman työnsä ohella luottamustehtäviä hoitavat päättäjät harvoin pystyvät tähän. Kyläkoulupäätökset ovat pitkälti myös kunnan strategioihin liittyviä arvopäätöksiä; pidetäänkö kyliä kunnan kasvu- tai kehittämisalueina.

Kuntatalouden nykyinen sektoriajattelu tulee myös esiin: kaikki päätökset tehdään hallintokunnittain eikä säästöjen aiheuttamia pitkän aikavälin vaikutuksia arvioida tai huomioida. Usein katsotaan riittävän, että oma kulumomentti on saatu pienemmäksi.

Useissa kunnissa on myös tehty tai teetetty kouluverkkoselvityksiä, joissa asetetaan toimivan peruskouluyksikön alarajat. Esimerkiksi Päijät-Hämeen kouluverkkoselvitys 2005, johon esimerkiksi Hollolassa nojaututtiin: 3 - 4-opettajainen koulu, jossa 60 - 80 oppilasta. Kun selvitysten linjaukset hyväksytään toimintaperiaatteiksi, on tämän jälkeen helppoa ryhtyä lakkautustoimenpiteisiin vain vetoamalla em. periaatteisiin.

Vuonna 2005 Suomessa lakkautettiin tai yhdistettiin toiseen oppilaitokseen 144 peruskoulua. Niistä vajaa kolmannes oli pieniä alle 20 oppilaan kouluja. Eniten kuitenkin vähenivät 20 - 49 oppilaan koulut, joita oli vuodenvaihteessa 61 vähemmän kuin edellisvuonna. Myös yli 50 oppilaan koulut vähenivät 38:lla. Nykyisistä peruskouluista on yhä lähes kolmannes alle 50 oppilaan kouluja. Suuria, yli 500 oppilaan kouluja on vain neljä prosenttia peruskouluista. Vuoden 2005 lopussa Suomessa oli toiminnassa 3347 varsinaista peruskoulua. Opetusneuvos Anna-Kaisa Mustaparta Opetushallituksesta pitää mahdollisena, että koulujen karsiminen jatkuu samaan tahtiin vuonna 2006, koska kunnat ovat tuoneet esiin, ettei niillä riitä rahoitus koulutuspalvelujen järjestämiseen. (E-SS 25.2.2006) Syksyllä 2003 Päijät-Hämeessä oli perusopetuksessa 124 koulua. Viiden kyläkoulun lakkautuspäätökset tehtiin neljän kunnan alueella syksyllä 2005.

Valtakunnallisesti mm. Suomen Lähikoulut ry ja Suomen kylätoiminta ry ovat vedonneet päättäjiin kyläkoulujen säilyttämisen puolesta, mutta ainakaan toistaiseksi tuloksia ei ole saatu. Suomen lähikoulut ry perustettiin keväällä 2005 jotta voidaan turvata kylien sekä pienten keskustaajamien koulujen kehittyminen. Lähikoulu yhdistyksen tarkoitus on taata riittävän lähellä sijaitseva koulu kaikille peruskoululaisille.

Kylän kehittäminen edesauttaa koulun säilymistä?

Pitkäjännitteinen ja määrätietoinen **kylän kehittäminen**, joka tähtää uusien asukkaiden saamiseen kylälle ja palveluiden säilyttämiseen, saattaa auttaa koulun säilymistä kylällä. **Kyläsuunnitelman** laatiminen on usein paras aloitus tälle toiminnalle. Siihen on saatava mukaan koko kylä, pari

aktiivista kylätoimijaa ei riitä. Kyläsuunnitelma toimii jatkossa kehittämistoimenpiteitä ohjaavana työkaluna.

Myytävien tonttien ja talojen kartoitus sekä markkinointi on yksi tärkeimmistä toimenpiteistä. Myytävien tonttien etsinnässä kannattaa korostaa koko kylän yhteistä, eikä myyjän omaa etua. Joillakin kylillä on jopa rakennettu valmiita taloja, joihin uudet asukkaat voivat muuttaa, koska rakentaminen vieraalla paikkakunnalla on monelle liian iso kynnyks ylitettäväksi. Tonttien etsinnässä ja markkinoinnissa kannattaa tehdä yhteistyötä kunnan kaavoitustoimen ja tonttimarkkinoinnin kanssa.

Kylän palvelujen turvaamiseksi voidaan kehittää koulua **monipalvelukeskukseksi** niin, että kuluja voitaisiin jakaa useammalle taholle. Koulut toimivat nykyisin usein harrastus- ja kokoontumistiloina, mutta niille voitaisiin kehittää myös muita palveluja kuten ateriapalveluja ikääntyneille, päivä- ja iltapäivähoitoa lapsille, kylätalkkaripalveluita jne.

Päijät-Hämeen kylät ry:llä ja Lahden aluekeskusohjelmalla on käynnissä KYLLIKKI – Kyläkouluista monipalvelukeskuksia -hanke, jonka tavoitteena on auttaa kyliä kehittämään lähipalvelujaan, vahvistamaan kyläkoulujen toimintaa ja luomaan kylille monipalvelukeskuksia. Viiden pilottikylän kanssa pyritään rakentamaan pelisääntöjä koulun käytön monipuolistamiseksi yhdessä kunnan, paikallisten yrittäjien ja kyläyhdistysten kanssa.

Esimerkki: Suomen lähikoulut ry oli 2005 mukana Koulu palvelukeskuksena, KOPA–hankkeessa, jonka loppuraportista seuraavassa osia:

Ajatus koulusta palvelukeskuksena ei ole uusi. Eduskunnan ja hallituksen tasolla kuntia kannustetaan perustamaan koulun yhteyteen kylän ja koulun elämää tukevia oheispalveluja. (Elinvoimainen maaseutu – yhteinen vastuumme. 2004. Maaseutupoliittinen kokonaisuohjelma 2005-2007; www.maaseutupoliitikka.fi) Maaseudun asuttuna pitämiseksi ohjelmassa esitetään kyläkoulujen läheisyyttä hyödyntävää palvelukeskuksella. Sen mukaan kuntien tulisi ottaa käyttöön erilaisia opetustoimen ulkopuolisia toimenpiteitä, jotka tukisivat koulun olemassaoloa siten, että koulun ylläpito nähtäisiin tarkoituksenmukaiseksi pienilläkin oppilasmäärillä.

Koulujen lakkauttaminen kuitenkin jatkuu, eikä maaseutupoliittisen kokonaisuohjelman toteutus näytä etenevän. Opetusviranomaisetkin vain odottavat, että kouluja edelleen lopetetaan vuoteen 2008 saakka nykyisestä 3720:stä 3500:aan (opetushallituksen pääjohtaja Kirsi Lindroos; Keski-suomalainen 30.10.05). Koulun lakkauttamisuhka on herättänyt monet kansalaiset puolustamaan koulujaan. Heidän tuekseen on perustettu keväällä 2005 Suomen lähikoulut ry, jonka aloitteesta käynnistyi kesäkuun lopussa 2005 Koulu palvelukeskuksena, KOPA–hanke.

Selvityksessä ilmeni, että peruspalveluista erityisesti lasten päivähoidolle sekä vanhusten ateria- ja hoitopalveluille olisi tarvetta. Näiden palveluiden järjestämiseen kouluilla todettiin olevan hyvät tilat ja niiden katsottiin myös tukevan koulun muuta toimintaa. Ongelmaksi koettiin asioiden käytännönjärjestelyt.

Sen lisäksi, että koulu tarjoaa kylän lapsille opetuksen lähellä kotia, se palvelee kyläläisten tarpeita mm. tarjoamalla puitteet kokoontua ja järjestää toimintaa.

Toimivalla koululla ja sen tarjoamilla palveluilla koettiin olevan kylähenkeä ja kylän sosiaalista yhtenäisyyttä lujittava vaikutus. Lisäksi koulu koettiin kylän imagoa kohottavaksi ja vetovoimaisuutta lisääväksi tekijäksi. Koulun lakkauttaminen häiritsi erityisesti lasten ja nuorten sosiaalista vuorovaikutusta ja identiteetin kehitystä.

Huolen aiheena esiin nousee koulun lakkauttamisen vaikutus kylän elinvoimaisuuteen. Lakkautuspäätöksissä tulisikin ottaa myös huomioon, mitä koulun mahdollinen lakkauttaminen vaikuttaa koulupiirin asukkaiden muihin palveluihin sekä heidän sosiaalisiin, koulutuksellisiin, virkistys- ja kulttuuritoimintoihin. Koulujen lakkauttamisen myötä esiin on tullut myös ilmiö, joka vieraannuttaa lapset jo pienestä pitäen kotiympäristöstä ja kiihdyttää siten muuttoliikettä taajamiin ja kaupunkiin.

Koulujen yhteydessä toimivista monipalvelukeskuksista on olemassa hyviä esimerkkejä. Ylöjärvellä sijaitseva Mutalan koulu tarjoaa tilat opetukselle, päivähoidolle, neuvolalle, seurakunnalle ja kyläläisten kokoontumiselle (Kyläkoulusta kasvaa monipalvelukeskus, 2005). Tampereella taas päiväkodin yhteyteen rakennettiin tilat alkuopetukselle, neuvolalle,

kouluterveydenhoidolle ja asukkaiden käyttöön (Toivanen, J. 18.5.2005). Koulun yhteydessä toimivasta päivähoitosta on onnistuneita kokemuksia mm. Kiteen Ruppovaaran koululla ja Vihdin Vanjärven koululla (Ängeslevä, M. 2005, <http://www.edu.kitee.fi/~rvaara/>). Kahvilatoimintaa koulun yhteydessä taas harjoitetaan Kuusamossa, Rukajärven kyläkoululla, jossa toimii talvisin latukahvila koulun, paikallisen urheiluseuran ja maamiesseuran ylläpitämänä (Hietanen, L. 2005). Elinvoimaisesta, lakkautetusta koulusta hyvänä esimerkkinä toimii Putkilahden Koulupuisto, joka palvelee kylän asukkaita monin eri tavoin.

Yksityiskouluvaihtoehdolle tulisi kiireesti luoda myös mahdollisuudet kehittyä. Suomalainen peruskoulu on saanut mainetta maailmalla; se on jo todellinen brandy, mutta miksi maassamme kehitetty omaleimainen pedagogiikka ei saa sijaa "vaihtoehtopedagogiikkana"? Kyläkouluissa kehitetty yhdysluokkaopetuksella olisi "sosiaalinen tilaus". Koulujärjestelmäämme on kuitenkin hiipinyt byrokratian peikko, joka näkyy kaiken erilaisen pelkona ja toiminnan kehittämisen esteenä. Tiukka lainsäädäntö ja sen jäykkä soveltaminen estää kehittämistyön, jota yhteiskunnallinen muutos koululta edellyttäisi.

Raportti:

Ropinen, E. & Mielonen, A. 2005. KOULU PALVELUKESKUKSENA – KOPA -esiselvityshankkeen tulokset. Suomen lähikouluyhdistys ja Keski-Suomen Yhteisöjen Tuki

Kaikille näille kehittämistoimenpiteille on välttämätöntä saada **kunnan, sen luottamusmiesten ja viranhaltijoiden arvostus ja tuki**. Niin kauan kun kylätoimintaa pidetään puuhasteluna ja kylien kehittäminen jää lapsipuolen asemaan kunnan päätöksenteossa, ovat kyläläisten vaikutusmahdollisuudet melko pienet. Puheissa kyllä kehoitetaan pyrkimään julkisen, yksityisen ja kolmannen sektorin yhteistyöhön, mutta ollaanko tähän halukkaita käytännössä?

Sen sijaan, että katsottaisiin pidemmälle kuin yhden tilivuoden yli tulevaisuuteen, tehdään päätöksiä, jotka saavat aikaan pieniä säästöjä välittämättä lainkaan niiden pitkävaikutteisista seurauksista. Kuten useissa puheenvuoroissa esim. Etelä-Savon kyläkouluseminaarissa 11.2.2006 Sulkavalla tuli esiin: kunta, joka luulee voittavansa lakkauttamalla pieniä kouluja, on itse asiassa häviäjä.

Yhdysluokkaopetus

Tutkimusten mukaan oppimistuloksissa ei ole eroa isojen ja pienten koulujen välillä, vaikka pienissä kouluissa opetus toimii yhdysluokkaopetuksena. Useissa kyläkoulujen lakkauttamispäätöksissä tuodaan **yhdysluokkaopetus** esiin negatiivisena tekijänä.

Esimerkki: Hollolan kunnan sivistyslautakunnan kokous 8.11.2005 65§:

*Pienten koulujen hyvinä puolina on mm. turvallisuuden tunne, opetusryhmien pienuus, kasvatukselliset näkökulmat ja kodin ja koulun tiivis yhteistyö. **Haittapuolia** ovat lähinnä resurssien vähyys: mm. liikuntasalit, teknisen työn tilat, uusien opetussuunnitelmien mukaiset fyysiikan ja kemian opetusvälineet, oppimisen tuen turvaaminen, **yhdysluokkaopetus** ja muodollisesti pätevien opettajien saanti. Kouluverkon supistamisella saadaan yleisopetuksen oppilasryhmäkoot pedagogisesti tasa-arvoiseen asemaan ja samalla kokonaistaloudellisesti nykyistä paremmin järjestetyiksi.*

Yhdysluokkaopetuksesta on kuitenkin tutkimuksia, joiden tulokset olisi syytä saattaa päättäjien ja virkamiesten tietoon, mm. professori Esko Kalaoja ja KT, sivistystoimenjohtaja-rehtori Taina Peltonen ovat tutkineet yhdysluokkaopetusta.

Lisää tietoa yhdysluokkaopetuksesta löytyy mm.

http://www.mua.fi/mua_3_2003/peltonen.htm

Joissakin keskusteluissa on myös tullut esiin, että yhdysluokkaopetusta voitaisiin ehkä pitää sellaisena erityisenä opetuksena, joka mainitaan perusopetuksen järjestämisluvan hakuohjeiden kohdissa 3.5. ja 3.12.; etenkin jos vaihtoehtona on lasten siirtyminen suuriin taajamakouluihin.

Vaihtoehtona yksiopettajainen kyläkoulu

Kunta voisi ennakkoluulottomasti etsiä vaihtoehtoja pienimpien koulujen lakkautuksille. Vaihtoehto voisi olla myös **yksiopettajainen koulu**.

Yksiopettajaisia kouluja oli 1970-luvulla, jolloin ns. oppilasmääräraja koulun pitoon oli todella alhainen. Niitä ei kuitenkaan ole paljon tutkittu. Nykyään yksiopettajaisia kouluja on esim. saaristossa.

Kokemukset ovat osoittaneet tällaisen koulun toimivaksi. Yksiopettajainen koulu pystyy toimimaan lasta aktivoivana ja mielekkäänä oppimisympäristönä jopa 25-30 oppilaalle. Vantaan Ilolan koulussa yksi opettaja vastasi luokasta, jossa oli 30 1-6 -luokkien oppilasta. Tämä toimintatapa voitaisiin siirtää haja-asutusalueen perusopetuspalveluja turvaamaan. Opettajan lisäksi on suositeltavaa, että koulussa olisi myös toinen aikuinen esimerkiksi kouluavustaja.

*Esimerkiksi Mäntyharjulla toimii **Halmeniemen vapaa kyläkoulu**, jossa on yksi opettaja luokille 0. -6. Koulu käyttää opetussuunnitelmana kunnan hyväksyttyä opetussuunnitelmaa täydennettynä koulukohtaisilla osioilla niin kuin muutkin kunnan koulut. Ohessa yksi kohta ko. osioista:*

HALMENIEMEN VAPAAN KYLÄKOULUN TOIMINTA-AJATUS / OPETUS- JA KASVATUSTYÖN PÄÄMÄÄRÄT SEKÄ KOULUN OMALEIMAISUUS

Halmeniemen Vapaa Kyläkoulu on Mäntyharjun itäisillä kylillä asuvien lasten työpaikka. Siellä jokaisella on oikeus tehdä työtään rauhassa ja turvallisin mielin. Koulu on työyhteisö, jossa jokaista jäsentä nuorimmasta oppilaasta koulun rehtoriin kuullaan ja kuunnellaan tasapuolisesti. Yhteisön hyvinvointi perustuu läheiseen vuorovaikutukseen ja yhteisiin sopimuksiin, joita noudatetaan ja joista tarvittaessa keskustellaan.

Lasten tehtävänä on opiskelu, aikuiset ovat tukena ja apuna. Kullakin oppilaalla on oikeus edetä opinnoissaan yksilöllisesti ja saada siihen myös henkilökohtaista tukea. Jokaisen oppilaan kanssa laaditaan henkilökohtainen oppimissuunnitelma, jota aina arviointien yhteydessä tarkistetaan. Pyrkimyksenä on löytää kullekin parhaiten soveltuva tapa oppia ja opiskella.

Halmeniemen Vapaa Kyläkoulu pyrkii kasvattamaan oppilaistaan itsenäisiä, rohkeita, aktiivisia sekä oman vastuunsa ja itsensä tuntevia kansalaisia. Lapsia ohjataan keskustelemaan, ottamaan selvää asioista ja muodostamaan omia mielipiteitä sekä kannustetaan sietämään erilaisuutta ja kestämään pettymyksiä.

Vaihtoehtona yksityinen kyläkoulu

Lähes poikkeuksetta vanhemmat ja muut kyläläiset ryhtyvät kaikin voimin puolustamaan lakkautusuhan alaista kouluaan, joka usein on myös kylän toimintakeskus.

Valitettavan usein nämä toimenpiteet eivät auta, vaan kunnan päättäjät päätyvät lakkautukseen. Tällöin syntyy monella kylällä ajatus **yksityisen kyläkoulu** perustamisesta. Tähän selvitykseen on koottu käytännön ohjeita perusopetuksen järjestämislupahakemuksen tekoon.

Ensimmäiseksi kannattaa kartoittaa **vanhempien ja kylän tuki** yksityiskoululle. Oppilasmäärä myös jatkossa on selvitettävä, jotta koulun toiminnan jatkuvuus on turvattu. Sen jälkeen voidaan ryhtyä suunnittelemaan perusopetuksen järjestämislupahakemusta.

Koska järjestämisluvan hakeminen ja saaminen vie aikaa, on välivuosiksi etsittävä vaihtoehtoja. Voidaan perustaa **villi koulu**, joka toimii ilman valtion tukea. Vanhemmat joutuvat hankkimaan

varat koulun toimintaan itse, esim. hankkimalla sponsoreita, joiden imagoon kyläkoulun tukeminen sopii. Tämä vaatii vanhemmilta ja muilta kyläläisiltä paljon työtä, mutta ei ole mahdotonta.

Ilman järjestämislupaa toimivalla koululla ei ole todistuksenkirjoitusoikeutta, vaan oppilaat tenttivät jossain muussa koulussa. Perusopetuksen pitää lain mukaan olla maksutonta, joten minkäänlaista lukukausimaksua ei voida periä.

Kustannusten säästämiseksi on eduksi, jos pystytään neuvottelemaan kunnan kanssa kohtuullinen vuokrasopimus koulurakennuksesta. Aluksi voidaan myös hoitaa ruokahuolto, siivous, kiinteistöhoito ym. talkootyönä, mutta se ei pidemmän päälle ole kuitenkaan kestävä ratkaisu.

Villi koulu ei ole laitton, vanhemmilla on oikeus laittaa lapsensa ns. "kotikouluun", joksi villi tai vapaa koulu luetaan.

2. HAKEMUS PERUSOPETUKSEN JÄRJESTÄMISEKSI

Lääninhallituksesta löytyy ohjeet perusopetuksen järjestämisluvan hakemiseksi. Tähän on koottu lääninhallituksen ohjeet sekä niiden tarkennuksia. Tarkennukset tehtiin, kun länsihollolalaiset pohtivat yksityisen kyläkoulun perustamista.

Kuka voi hakea perusopetuksen järjestämislupaa?

Perusopetuslain 7 §:ssä määrätään, että: "Valtioneuvosto voi myöntää yksityiselle **rekisteröidylle yhteisölle tai säätiölle** luvan perusopetuksen järjestämiseen."

Koulutuksen lainsäädäntö käytännössä (Lahtinen - Lankinen - Penttilä - Sulonen) tarkentaa asiaa seuraavasti:

"Perusopetuslain 7 §:n mukaan valtioneuvosto voi myöntää rekisteröidylle yhteisölle tai säätiölle luvan perusopetuksen, esiopetuksen, lisäopetuksen ja maahanmuuttajille tarkoitetun perusopetukseen valmistavan opetuksen järjestämiseen. Säännös ei edellytä, että yhteisö tai säätiö, jolle lupa myönnetään, on suomalainen. Pykälässä rekisteröidyllä yhteisöllä tarkoitetaan **rekisteröityä yhdistystä, osakeyhtiötä, osuuskuntaa ja uskonnollisten yhdyskuntien rekisteriin merkittyä uskonnollista yhdyskuntaa.**

Esiopetusuudistuksen yhteydessä perusopetuslain 7 §:ään lisätyn säännöksen mukaan yksityinen esiopetuksen järjestämisluvan saanut opetuksen järjestäjä voi ostaa esiopetuspalvelut julkiselta tai yksityiseltä palveluiden tuottajalta."

Ennen hakuun ryhtymistä kannattaa olla vielä yhteydessä opetusministeriöön, koska siellä on ollut eriäviä mielipiteitä osakeyhtiön ja osuuskunnan soveltuvuudesta hakijaksi.

Miten ja milloin lupa haetaan?

Koulutuksen järjestämisluvan hakemisesta säädetään perusopetusasetuksen 20 §:ssä. Pykälän mukaan lupaa opetuksen järjestämiseen on haettava **viimeistään vuotta ennen opetuksen suunniteltua aloittamista** eli edellisen vuoden heinäkuun loppuun mennessä. Opetusministeriö voi tarvittaessa ottaa käsiteltäväksi myös tätä ajankohtaa myöhemmin tehdyn hakemuksen. Lupahakemus liitteineen toimitetaan **lääninhallitukseen**. Hakemuksessa tulee esittää selvitys opetuksen tarpeellisuudesta sekä muiden luvan myöntämisedellytysten täyttymisestä.

Lääninhallitus toimittaa hakemuksen ja oman lausuntonsa opetusministeriölle.

On kuitenkin huomattava, että opetuksen järjestämisluvan hakijalla ei ole lakiin perustuvaa oikeutta saada lupa järjestää opetusta, vaikka kaikki edellytykset täytyisivätkin, vaan lupapäätös voi olla myös kielteinen.

Päätös maksaa 1555 € , sekä myönteinen että kielteinen.

Mihin saatu lupa oikeuttaa ja mitä se edellyttää?

Opetuksen järjestämislupa oikeuttaa ilman eri päätöksiä opetuksen järjestämiseen ja todistuksen antamiseen luvassa määriteltyjen ehtojen mukaisesti sekä opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetussa laissa säädettyyn käyttökustannusten rahoitukseen.

Se oikeuttaa teoriassa myös hakemaan valtionosuutta koulutuksen perustamishankkeisiin, mikäli niiden kokonaiskustannukset ovat yli 320.000 € ja hanke sisältyy valtakunnalliseen ohjelmaan.

Luvan saatuaan pitää yhteisön tai säätiön asettaa hallintoa varten johtokunta, jossa on vähintään kolme jäsentä, enimmäismäärää ei ole säädetty.

Hallinnon ja muun toiminnan keskeinen asiakirja on johtosääntö, jonka koulutuksen järjestäjä hyväksyy. Sitä ei tarvitse alistaa ylempään viranomaisen vahvistettavaksi.

Mitä vaikeuksia hakemisessa?

Hakuprosessissa on monta kohtaa, jotka tuottavat hakijalle ongelmia:

Ensinnäkin, koska lupaa on haettava vuosi ennen aloittamista ja koulujen lakkautuspäätökset yleensä tehdään nopealla aikataululla, tämä väistämättä aiheuttaa yhden villin vuoden koulun toiminnassa, vaikka lupa sitten saataisiinkin.

Hakemuksessa vaadittu opettajien sitominen epävarmaan työpaikkaan saattaa olla vaikeaa.

Koulukiinteistö menee yleensä heti myyntiin, varat sen oston on löydettävä pian; jos rakennus myydään ulkopuoliselle, ei koululle jää toimipaikkaa.

Jos kunta on juuri lakkauttanut ko. koulun, on vaikeaa saada tehtyä tarvittavaa sopimusta kunnan kanssa.

Vaikka yksityiskoulu on yhteiskunnalle edullinen vaihtoehto, ylivoimaisesti suurin este on ainakin tällä hetkellä valtiovallan asenne; tässä osia valtioneuvoston viimeisimmästä päätöksestä 9.2.2006, jossa hylättiin viisi hakemusta ja myönnettiin kahdelle hakijalle kahden vuoden jatkolupa:

Valtioneuvoston päätökseen sisältyy lausuma "Kunnan koululaitos säilytetään perusopetuksen runkona. Toistaiseksi voimassa olevalla luvalla toimivien rekisteröityjen yhdistysten tai säätiöiden ylläpitämien koulujen lukumäärää ei lisätä, eikä määräaikaisella luvalla toimivien koulujen, luokkien ja oppilaiden määrää myöskään lisätä."

Oppivelvollisuusikäisille lapsille ja nuorille perusopetusta antavia yksityisiä kouluja on tällä hetkellä toiminnassa yhteensä 68, joista 19 on kuntien kanssa sopimuksen tehneitä kouluja, 20 steinerkouluja, kahdeksan kristillistä koulua, neljä vieraskielistä koulua, 12 ulkomailta toimivaa koulua, kaksi koulukotikoulua sekä Anna Tapion koulu, Helsingin Juutalainen koulu ja Rinnekodin koulu. Vuoden 2001 jälkeen valtioneuvosto on myöntänyt 7 järjestämislupaa.

Ehkä tulevina vuosina tähän tulee muutoksia; esim. Suomen lähikoulut - yhdistyksen kautta toimimalla pyritään vaikuttamaan asioihin koko maassa.

Kaikista vaikeuksista huolimatta lupaa voi yrittää saada; jos kukaan ei hae yksityiskoululupaa, voidaan katsoa ettei tarvetta ko. opetukselle ole ollenkaan.

Mistä saa hyviä neuvoja?

Suomen Lähikoulut -yhdistys on perustettu turvaamaan kylien sekä pienten keskustaajamien koulujen kehittyminen. Yhdistys toimii myös opastus- ja edunvalvontaorganisaationa. Yhdistyksen resurssit ovat kuitenkin rajalliset, sillä se toimii tällä hetkellä kokonaan ilman varoja vapaaehtoistyöllä.

Hakemusta laadittaessa ja valmisteltaessa kannattaa tutkia peruskoululakia ja -asetusta, samoin lääninhallituksen ohjeita huolellisesti.

Lääninhallitukseen kannattaa olla yhteydessä ennen hakemuksen lopullista jättämistä, sieltä saa myös asiantuntevia neuvoja.

Mikäli lakiteksti tuntuu vaikeaselkoiselta, ***Koulutuksen lainsäädäntö käytännössä*** (Matti Lahtinen - Timo Lankinen - Antero Penttilä - Arto Sulonen) toimii hyvänä koululainsäädännön käsikirjana

Jäsenyhdistyksille on tarjolla Suomen Kylätoiminta ry:n (SYTY) lakimiehen puhelinneuvontaa.

4. HAKEMUKSEN LIITTEET

Lääninhallituksen sivuilta löytyy **hakuohjeet**, jotka sisältävät listan vaadittavista liitteistä. Seuraavassa lista lisättynä tarpeellisilla ohjeilla, huomautuksilla ja esimerkeillä.

TIEDOT HAKIJASTA

3.1. Yhdistys-, säätiö- tai kaupparekisteriote, josta ilmenee, että hakija on rekisteröity. Lisäksi siinä tulee olla maininta nimenkirjoittajista (ketkä voivat allekirjoittaa hakemuksen)

- jos perustetaan uusi yhdistys, hakemuksen voi tehdä heti kun perustamisilmoitus on jätetty Patentti- ja rekisterihallitukseen rekisteröitäväksi
- jos yksityiskoulun yhteyteen suunnitellaan suuremmassa määrin elinkeinollista liiketoimintaa, esim. ruokapalvelua muille, kannattaa ehkä perustaa osakeyhtiö (minimipääoma 8000 €) (kts. tarkistusohje kohdasta 2: Kuka voi hakea...)
- myöhemminkin voi tehdä muutoksia, jos toiminta muuttuu tai laajenee; esim. perustaa osakeyhtiön, joka myy ruoka-, siivous- tai muut palvelut yhdistykselle
- jos aikoo tehdä hankkeen kouluasian yhteyteen, kannattaa ensin tarkistaa onko siihen mahdollisuutta osakeyhtiöllä vai ainoastaan yhdistyksellä
- säätiötä perustettaessa tulee ottaa huomioon seuraavaa:

Säätiölain mukaan joku voi luovuttaa omaisuutta itsenäisen säätiön perustamista varten. Säätiö perustetaan säädekirjalla tai testamentilla. Säätiölaki edellyttää, että säätiön perustamiseen hankitaan lupa ja että säätiöllä on vahvistetut säännöt. Lisäksi sen on merkittävä säätiörekisteriin.

Säädekirjassa on mainittava säätiön tarkoitus ja säätiölle tuleva omaisuus, se on päivättävä ja perustajien on se allekirjoitettava. Lisäksi kahden henkilön on todistettava allekirjoituksillaan säädekirja oikeaksi.

Perustamislupaan edellytyksenä on, että säätiön tarkoitus on hyödyllinen. Perustamislupaa ei voida myöntää esim. jos säätiön tarkoituksena on liiketoiminnan harjoittaminen tai jos säätiön pääasiallisena tarkoituksena ilmeisesti välittömän taloudellisen edun hankkiminen säätiön perustajille tai toimihenkilölle. Jotta lupa voidaan myöntää, on edellytyksenä lisäksi se, että säätiölle tulevan omaisuuden arvo ei saa olla alle 25 000 euroa. Säätiöasetuksen mukaan lupa säätiön perustamiseen voidaan antaa vain, jos säätiölle tulevan omaisuuden arvo on vähintään 25 000 euroa.

Perustettu säätiö tulee ilmoittaa säätiörekisteriin merkittäväksi kuuden kuukauden kuluessa siitä, kun säätiö on saanut perustamisluvan. Muutoin perustamislupa raukeaa.

Lupaa säätiön perustamiseen ja säätiölle hyväksytyjen sääntöjen vahvistamiseen pyydetään Patentti- ja rekisterihallitukselta kirjallisella, vapaamuotoisella hakemuksella.

3.2. Yhdistyksen tai säätiön säännöt, yhtiöjärjestys tai vastaava

- mikäli hakijana on muu kuin tätä tarkoitusta varten perustettu yhdistys, vaatii perusopetuksen järjestämisluvan hakeminen yleensä sääntömuutoksen, joka käsitellään kahdessa virallisesti ilmoitetussa kokouksessa 1 kk:n välein
- säännöissä kannattaa olla maininta koulurakennuksen omistamisesta, vaikka se heti alussa ei olisikaan ajankohtainen
- hakemuksen voi jättää, kun sääntömuutos on jätetty rekisteröitäväksi
- uutta yhdistystä perustettaessa voi katsoa erilaisia sääntömalleja Patentti- ja rekisterihallituksen www-sivuilta

3.3. Pöytäkirjanote, josta ilmenee, että lupaa on päätetty hakea

3.4. Selvitys siitä, mistä alkaen järjestämislupaa haetaan

- kuten jo kohdassa 2 mainittiin, lupaa opetuksen järjestämiseen on haettava **viimeistään vuotta ennen opetuksen suunniteltua aloittamista** eli edellisen vuoden heinäkuun loppuun mennessä

KOULUTUKSEN TARPEELLISUUS

3.5. Yleiskuvaus koulutuksesta, jonka järjestämiseen lupaa haetaan, kuten onko kyseessä:

- yleisopetus
- erityisopetus, joka on perusopetuslain 17 §:n 2 momentissa mainittua erityisopetusta, johon oppilas on otettu tai siirretty
- vieraskielinen opetus; vieraana kielenä voidaan pitää kieltä, jolla kunnat eivät ole velvollisia järjestämään opetusta eli muuta kieltä kuin suomea, ruotsia ja joissain tapauksissa saamen kieltä ja viittomakieltä
- erityiseen maailmankatsomukselliseen tai kasvatusopilliseen järjestelmään perustuva opetus, kuten esim. kristilliset koulut, Steiner-, Montessori- tai Freinet-pedagogiikkaa noudattavat koulut
- muut hakijan tärkeäksi katsomat seikat

3.6 Maininta opetuskielestä

- yleensä suomi tai ruotsi
- voidaan luetella myös muita opetuksessa käytettäviä kieliä

3.7 Selvitys kunnista, joissa opetusta järjestetään. Maininta siitä, missä kunnassa opetus pääasiassa järjestetään.

- jos kouluja on useamman kunnan alueella, on rahoituksen määräytymistä varten määriteltävä, mitä kuntaa pidetään ensisijaisena

3.8 Selvitys opetuksen järjestämismuodosta

- perusopetuksen järjestämismuoto on useimmiten lähiopetus

3.9 Opetussuunnitelma

- perusopetuslain 14 §:n mukaan Opetushallitus päättää Opetussuunnitelman perusteet

Perusopetuksen opetussuunnitelma uudistuu

Opetushallitus päätti 16.1.2004 uusista opetussuunnitelman perusteista vuosiluokille 1-9. Uuden opetussuunnitelman tulee olla käytössä kaikissa peruskouluissa viimeistään 1.8.2006.

Perusteet ovat entistä täsmällisemmät. Niissä määritellään oppiaineiden ja aihekokonaisuuksien tavoitteet ja keskeiset sisällöt sekä annetaan ohjeet oppilaiden arvioinnista. Tavoitteena on yhtenäinen perusopetus eli jatkumo ensimmäisestä yhdeksänteen luokkaan. Oppilashuolto sekä kodin ja koulun yhteistyö on kirjattu ensimmäistä kertaa opetussuunnitelmaan. Valtakunnalliset perusteet toimivat pohjana paikallisen opetussuunnitelman laatimiselle, josta vastaa yleensä kunta.

Oppilaiden arviointi tarkentuu

Opetussuunnitelman perusteisiin on kirjattu kuvaukset oppilaan hyvästä osaamisesta, jotka toimivat arvioinnin pohjana. Hyvä osaaminen määritellään oppiaineittain. Lisäksi yhdeksännen luokan päätteeksi jokaiselle oppiaineelle on määritely päättöarvosanan kriteerit.

Tarkemman arvioinnin tarkoituksena on yhtenäistää arvosanojen käytön perusteita eri kouluissa ja siten lujittaa oppilaiden oikeusturvaa erityisesti jatko-opintoihin siirryttäessä.

Kielten osaamisen arvioinnissa käytetään Euroopan neuvoston kehittämää kielitaidon tasojen kuvausasteikkoa. Siinä kuvataan osaamisen tasot puheessa ja kirjoittamisessa sekä kuullun ja luetun ymmärtämisessä.

Uutena oppiaineena alkaa terveystieto, jota opetetaan seitsemänneltä luokalta alkaen itsenäisenä aineena.

Alemmilla luokilla terveystietoa opetetaan osana muita oppiaineita. Fysiikka ja kemia alkavat omina aineinaan jo viidenneltä luokalta lähtien.

Oppilashuollossa korostuu varhainen puuttuminen ongelmiin

Koululaisen hyvinvoinnista huolehtiminen edellyttää koulutoimen yhteistyötä eri hallinnonalojen kanssa.

Opetussuunnitelman oppilashuoltoa koskeva osuus on laadittava yhdessä kunnan sosiaali- ja terveysviranomaisten kanssa. Paikalliseen opetussuunnitelmaan tulee kirjata toimenpiteet esimerkiksi kriisien, koulukiusaamisen ja päihteiden käytön ennaltaehkäisemiseksi ja hoitamiseksi.

Perusteissa korostetaan kodin ja koulun vuoropuhelua. Vanhemmat voivat esimerkiksi osallistua paikalliseen opetussuunnitelmatyöhön. Koulun ja kodin yhteistyömuotoihin voi kuulua keskustelua, erilaisia tilaisuuksia, yhteisiä retkiä tai kirjallisia tiedotteita. Tavoitteena on, että vanhemmat saavat entistä enemmän tietoa opetuksesta, oppilashuollosta ja lapsensa edistymisestä.

Opetushallitus laati opetussuunnitelman perusteet laajassa yhteistyössä koulujen, kuntien, opettajakoulutuslaitosten ja yliopistojen edustajien kanssa.

3.10 Edellä mainittuihin liittyen selvitys mahdollisesta erityisestä koulutustehtävästä ja hakemus mahdollisista poikkeamista tuntijakoon ja opetussuunnitelman perusteisiin sekä muihin säännöksiin

3.11 Arvio oppilasmäärästä ja oppilasmäärän kehityksestä lähivuosina sekä selvitys siitä, mihin arvio perustuu

- oppilasmäärä ja sen kehitys otetaan huomioon myös arvioitaessa taloudellisia edellytyksiä, kuten kykyä selvittää käyttömenojen rahoituksesta pitkällä aikavälillä, koska valtionapu maksetaan oppilasmäärän perusteella

3.12 Kunnan kanssa tehty sopimus, jos luvan myöntäminen edellyttää perusopetuslain 7 §:n mukaisen sopimuksen

- useimmissa tapauksissa tarvitaan yksityisen perusopetusta antavan koulun perustamiseen kunnan kanssa tehty sopimus, koska kunnalla on lain mukaan kokonaisvastuu perusopetuksen järjestämisestä alueellaan

- sopimuksen sisältöä ei ole laissa määrätty, vaan se jää sopijaosapuolten päätettäväksi
- olennaista sopimuksessa on kunnan suostumus yksityisen koulun toiminnalle
- siinä voi olla myös määräyksiä tai lisäyksiä opetussuunnitelman hyväksymisestä, koulutiloihin liittyvistä kysymyksistä, kunnan osallistumisesta hallintoon, opintososiaalisten etujen järjestämisestä jne
- sopimus tehdään joko toistaiseksi tai määräajaksi; opetuksen järjestämisluvan voimassaolo on vastaava
- jo kohdassa 3.5. mainitut erityisopetus, vieraskielinen opetus ja erityiseen maailmankatsomukselliseen tai kasvatusopilliseen järjestelmään perustuva opetus, kuten esim. kristilliset koulut, Steiner-, Montessori- tai Freinet-pedagogiikkaa noudattavat koulut, ovat sellaisia hyväksyttäviä koulutustarpeita, joihin vastaaminen ei ole minkään yksittäisen kunnan intressi; tällöin niille voidaan myöntää lupa ilman sijaintikunnan kanssa tehtävää sopimusta
- näissäkin tapauksissa tulee kuitenkin yleensä ennen luvan myöntämistä hankkia kunnan lausunto opetuksen tarpeellisuudesta

3.13 Mahdollisuuksien mukaan selvitys koulutustarjonnasta alueella

- tarjontaa arvioidaan ensisijaisesti yleisen eli yhteiskunnan määrittelemän tarpeen perusteella

3.14 Mahdolliset kunnan tai alueen kuntien lausunnot tai muut kannanotot hakemuksesta

- kuten kohdassa 3.12 mainitaan, vaikka ei tarvittaisi sopimusta kunnan kanssa, on kuitenkin hankittava lausunto tai kannanotto

AMMATILLISET EDELLYTYKSET

3.15 Selvitys koulutiloista

3.16 Selvitys opetusvälineistä

3.17 Selvitys opettajien määrästä ja kelpoisuuksista (nimikirjanotteet/tutkintotodistusten kopiot)

3.18 Selvitys opintososiaalisten etujen järjestämisestä ja kouluterveydenhuollosta

- perusopetus on oppilaalle maksutonta ja se sisältää siis opetuksen lisäksi maksuttoman ruokailun ja yli viiden kilometrin matkalla koulukuljetuksen, oppikirjat ja -materiaalin, kouluterveydenhuollon, koulupsykologin ja -kuraattorin, puheterapeutin

TALOUDELLISET EDELLYTYKSET

3.19 Hakijatahon viimeisin tilinpäätös, joka sisältää ainakin tuloslaskelman, taseen ja toimintakertomuksen

3.20 Tilintarkastajien lausunto tilinpäätöksestä

3.21 Selvitys toiminnan rahoituksesta: yhdistyksen tai säätiön ja koulun talousarvio ja toimintasuunnitelma

- yksityinen perusopetuksen järjestäjä, **joka on saanut luvan opetuksen järjestämiseen** 1.8.1998 jälkeen, saa valtionapua **90 %** sijaintikuntansa perusopetuksen oppilaskohtaisesta yksikköhinnasta. Vanhat yksityiset koulut saavat saman kuin kunnalliset koulut. Uutta lakia

säädettäessä on katsottu, että koska yksityiskoululla ei ole samanlaista kokonaisvastuuta opetuksen järjestämisestä kuin kunnalla, pitää yksikköhinnan olla alempi. Valtionapu maksetaan suoraan opetuksen järjestäjälle, siis ei kunnan kautta. Mikäli valtionapu ei riitä kattamaan menoja, on lisäksi suunniteltava muuta varainhankintaa.

Esimerkiksi Hollolan Kastarissa arvioitiin, että 2-opettajainen koulu pyörii taloudellisesti valtionavulla, jos siellä on noin 40 oppilasta.

- menoihin on sisällytettävä ainakin seuraavat kohdat:
  - opettajan/opettajien palkat sivukuluineen
  - mahdollisesti kouluavustajan palkka sivukuluineen
  - muun henkilökunnan (keittiö-, siivous-, kiinteistönhoito-) palkat sivukuluineen
  - kiinteistön vuokra ellei oma
  - kiinteistön hoitokulut
  - oppimateriaali
  - kouluruokailu
  - koulukuljetukset
  - kouluterveydenhoito
  - hallinnolliset kulut

CASE: Näin lakkautettiin Kastarin koulu Hollolassa

Kastarin koulu Länsi-Hollolassa on 112 vuotta vanha koulu, jossa on kaksi opettajaa ja 34 oppilasta yhdysluokilla 1. -3. ja 4. - 6.

Alueella toimii Länsi-Hollolan kyläyhdistys, joka on aktiivisesti pyrkinyt kehittämään kylää mm. tekemällä kyläsuunnitelman ja osallistumalla kesällä 2005 Tampereen Teknillisen Yliopiston ja Pirkanmaaseutu ry:n Kylä - kyllä! - hankkeeseen, jossa arkkitehtipiskelija yhdessä kyläläisten kanssa laati maankäyttösuunnitelman ja löysi noin 30 uutta myytävää tonttia. Kylällä on myös kunnan vesihuoltoalue. Asukkaita on noin 400.

Hollolan kunnan sivistyslautakunta esitti kokouksessaan 18.10.2005 Kastarin koulun lakkauttamista 1.8.2006 alkaen.

Kyläläiset kokoontuivat jo 14.10.2005 valmistelemaan koulun puolustamista ja valitsivat lähinnä oppilaiden vanhemmista koostuvan toimikunnan hoitamaan tehtäviä.

Nuorisoseurantalolla oli 7.11. virallinen kuulemistilaisuus ja sen jälkeen sivistyslautakunta teki lopullisen esityksensä kunnanhallitukselle, joka edelleen esitti koulun lakkauttamista valtuustolle.

Kyläläisten toimikunta teki laskelmia, otti yhteyttä päättäjiin, laati vetoamuksia monelle taholle ja järjesti koulun puolesta nimenkeräyksen, johon kertyi noin 2000 nimeä.

Lapset olivat mielenilmaisuksi kotiopetuksessa kaksi päivää.

Ajankohtainen Kakkonen oli 24.11. koko päivän Länsi-Hollolassa tekemässä ohjelmaa kyläkoulutaistelusta ja mielenosoituksesta, joka järjestettiin Hollolan kuntakeskuksessa Salpakankaalla. Sen yhteydessä luovutettiin nimenkeräys kunnan päättäjille ja virkamiehille. Koko päivän mukana olivat muusikot Sakari Kuosmanen ja Timo Rautiainen.

Illalla oli paikallisella Toivolan nuorisoseurantalolla tilaisuus, jonne kutsutuista valtuutetuista vain muutamia tuli paikalle. Iso sali oli kyllä täynnä kyläläisiä sekä heidän tukijoitaan, mm. Kuosmanen ja Rautiainen. TV jatkoi myös siellä ohjelman tekoa.

Kouluasia sai paljon julkisuutta myös lehdistössä sekä yleisönosastoilla ja nettikeskusteluissa.

Valtuusto käsitteli asiaa kokouksessaan 12.12.2005 ja useiden puheenvuorojen jälkeen päätti äänin 29-14 lakkauttaa koulun 1.8.2006 alkaen.

Lakkautuspäätöksen jälkeen Länsi-Hollolassa käytiin vilkasta keskustelua yksityiskoulun perustamisesta, etsittiin tietoa, otettiin yhteyttä eri tahoihin ja laadittiin laskelmia sekä hakemusversioita.

Kylätoimikunta, (joka on kyläyhdistyksen hallitus) esitti, että haetaan yksityiskoululupaa ja perustetaan sitä varten uusi yhdistys. Kyläkokous 8.2.2006 keskusteli asiasta ja päätti kutsua koolle yksityisen kyläkouluyhdistyksen perustavan kokouksen.

Kokous pidettiin 23.2.2006 ja siellä pohdittiin asiaa pitkään ja useasta näkökulmasta. Tutustuttiin myös valtioneuvoston päätökseen 9.2.2006 ja todettiin, että luvan saaminen on mahdotonta tällä hetkellä.

Osa vanhemmista ei halunnut sitoutua "villin" koulun pyörittämiseen ennalta arvaamattomaksi ajaksi eteenpäin, vaan ilmoitti lapsensa kunnan muihin kouluihin.

Lopulta kokous päätti olla perustamatta kyläkouluyhdistystä ja perusteli asian valtiovallan asenteella ja luvan saamisen mahdottomuudella.

Kastarin koulu syksyllä 2003. Kuva Riitta Ylijärvi

LINKKEJÄ

Lähikouluyhdistys www.suomenlahikoulut.info myös keskustelupalsta

Yksityiskoulujen liitto <http://www.yksityiskoulut.fi>

Halmeniemen kylä ja vapaa kyläkoulu Mäntyharjulla www.halmeniemi.info

Yksityiskoulut Ruotsissa www.friskola.se

Tutkimustietoa yhdysluokkaopetuksesta, muuta kyläkouluasiaa
www.kaipolankyla.net/kylakouluseminaari

Kattavaa tietoa säätiöiden ja yhdistysten verotuksesta www.vero.fi

Lait ja asetukset www.finlex.fi

Sääntömalleja ja lomakkeita www.prh.fi

Opetushallituksen sivut; mm. opetussuunnitelman perusteet www.oph.fi

Opetusministeriön sivut www.minedu.fi

Lääninhallitukset www.laaninhallitus.fi